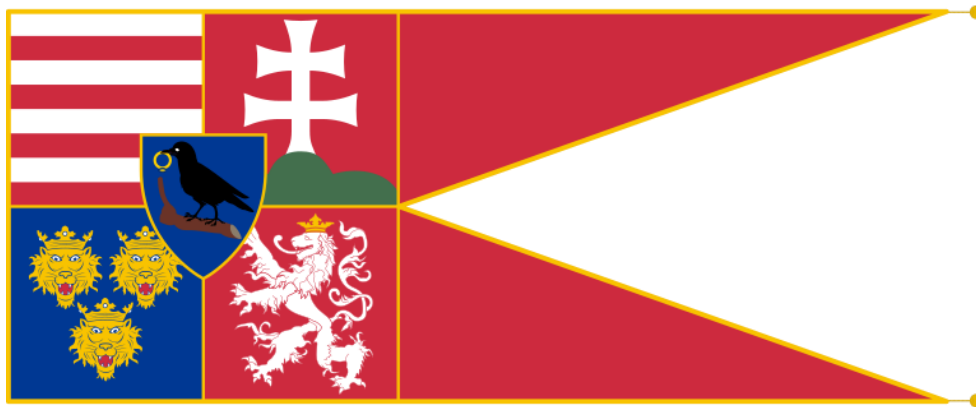
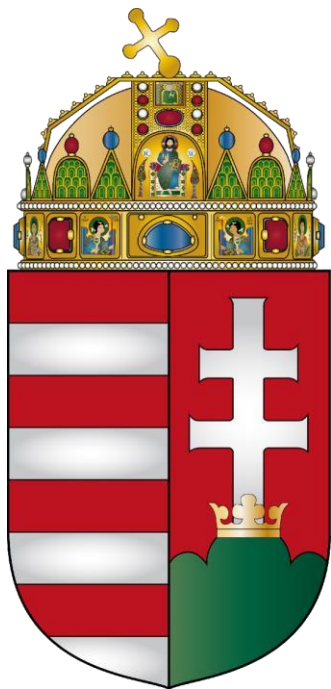

Címer, zászló, pecsét és az idő mérése. (TK. 11-177.oldal)

https://www.nkp.hu/tankonyv/tortenelem_5_nat2020_b/lecke_01_002

Címer

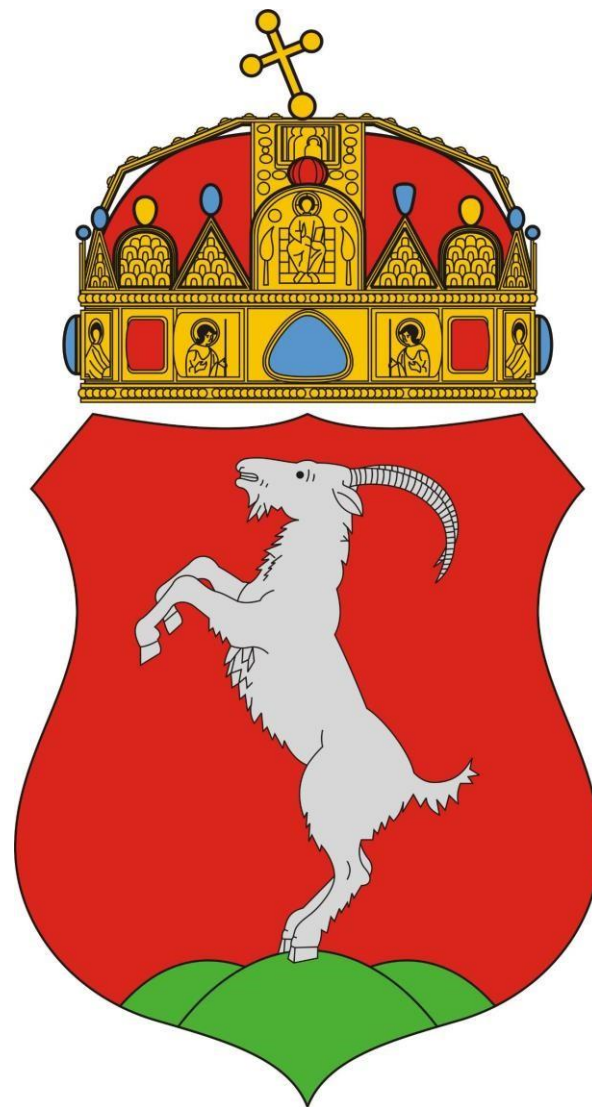
Régen ez azonosította az embereket, nem volt személyi igazolvány, fénykép. Az ember, család képes jelképe volt a címer.

Használták:

- Uralkodók – császárok, királyok, hercegek, fejedelmek, bánok, vajdák
- Nemesek, főurak

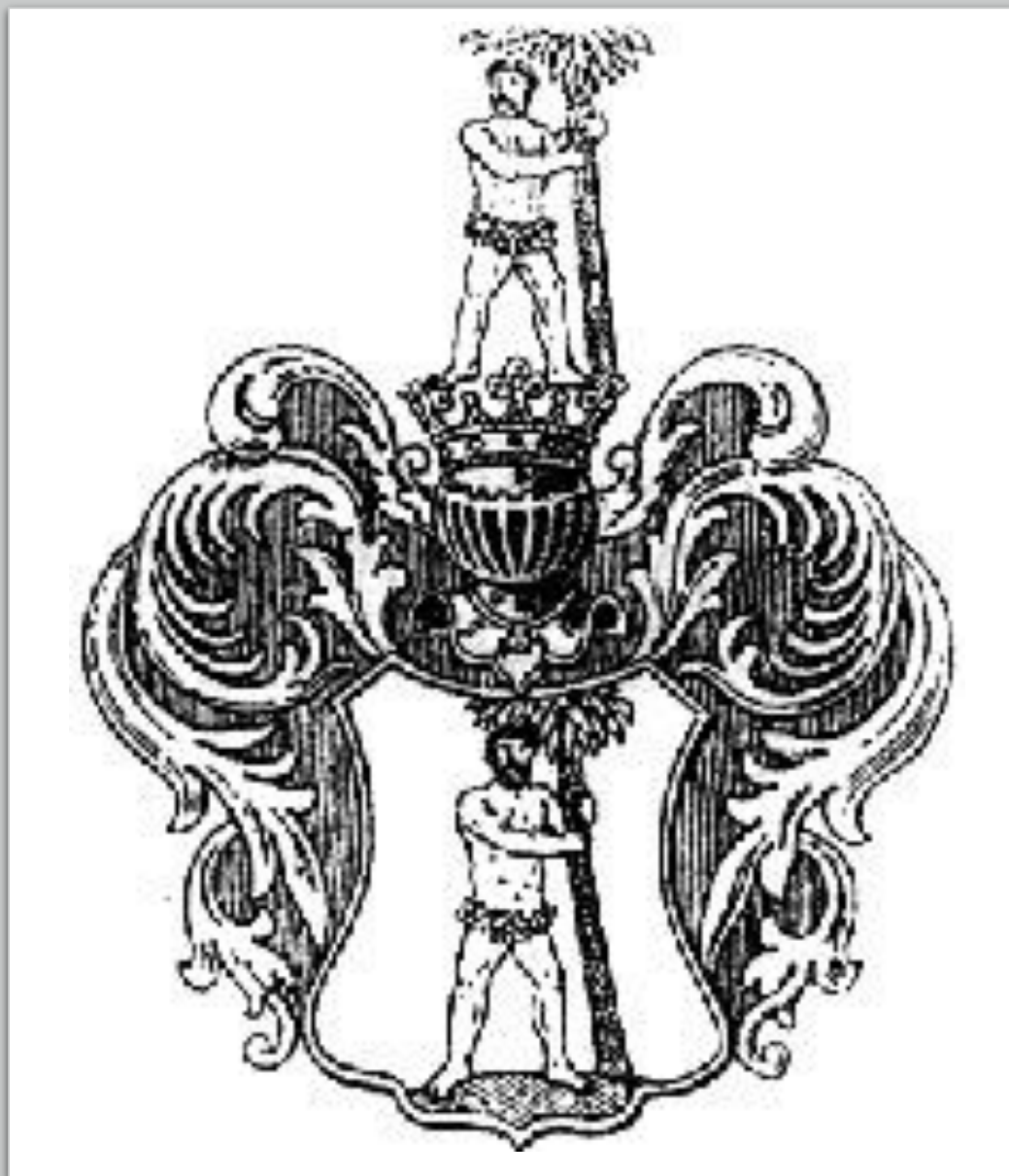
Típusai

- Beszélő címer –
növények, állatok
a címeren

Típusai

- Valamilyen tevékenységre utaló kép

Típusai

- Katonai hőstettet ábrázoló

Sánta Zoltán 2025.szeptember 1.

Lovagok

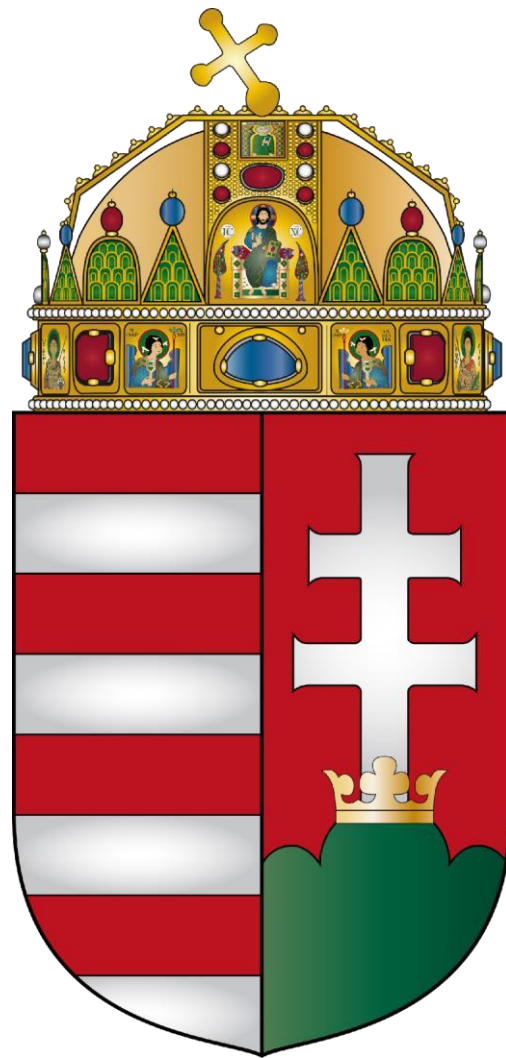
Lovagok

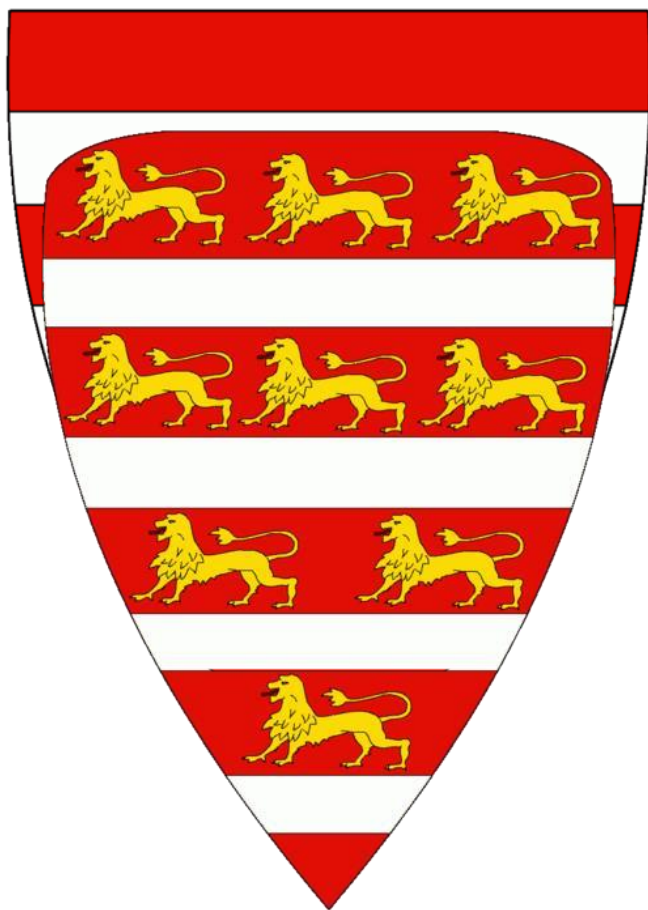
Lovagok

Magyar Államcímér Története

Árpád-kori alap Árpád-kori oroszlános

A hétszer vágott mező
(az Árpád-sávok) a 13.
században jelent meg
először az uralkodói
pecséteken, ettől
kezdve az Árpád-
házhoz
kapcsolódott családi
címerként.

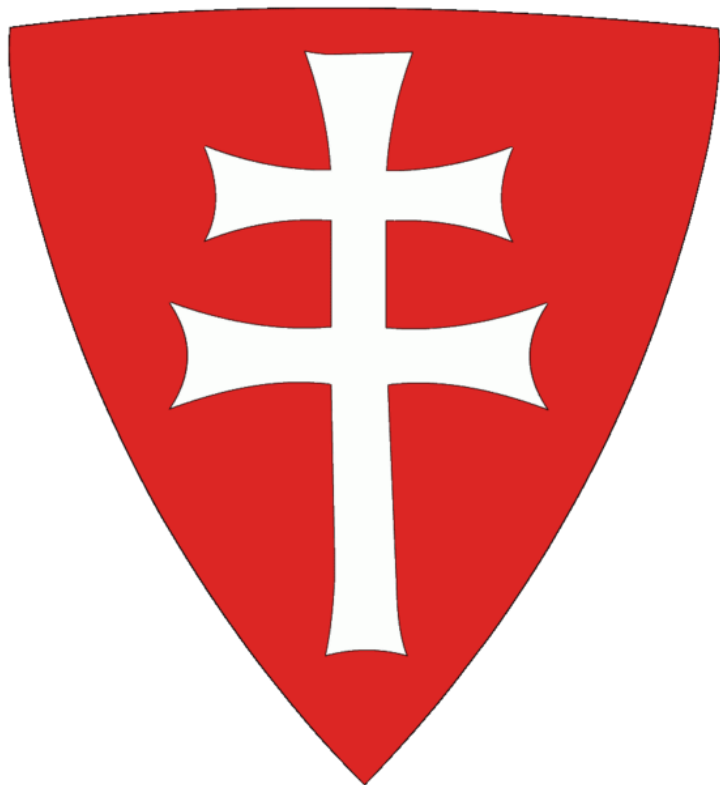
I. Imrénél
bizonyíthatóan először.

I. Imre címere
kilenc oroszlánnal
az 1202-es
Aranybulláról.

Sánta Zoltán 2025.szeptember 1.

Ugyancsak ez szerepel II.
András 1222-es
Aranybullája pecsétjén.

III. Béla idején

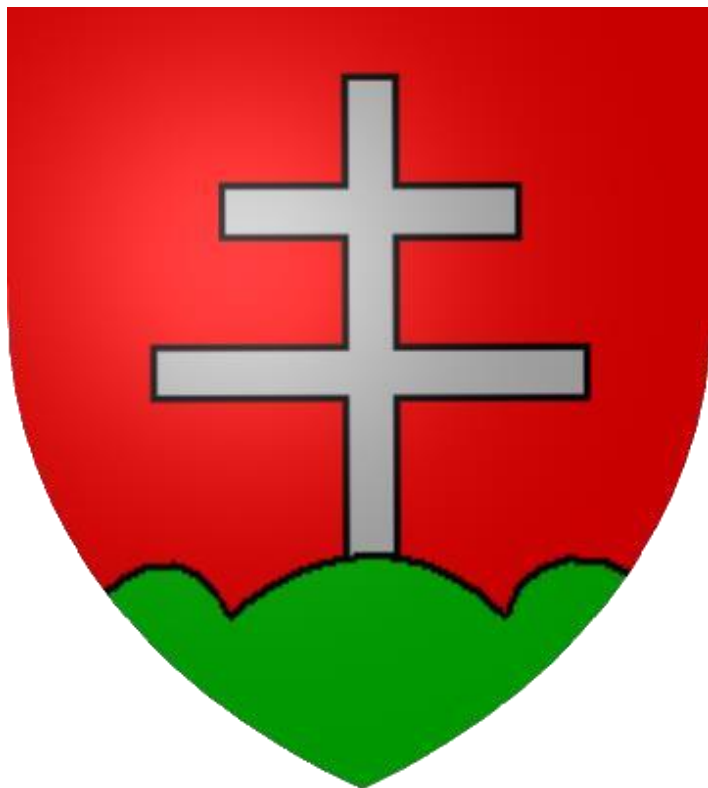

A bizánci származású kettős kereszt a 13. századtól szerepel a magyar királyok címerében, mint a keresztény királyi hatalom jelképe.

Kezdetben pénzérméken jelenik meg.

III. Béla korában először pajzson.

15. században új elem, a hármashalom

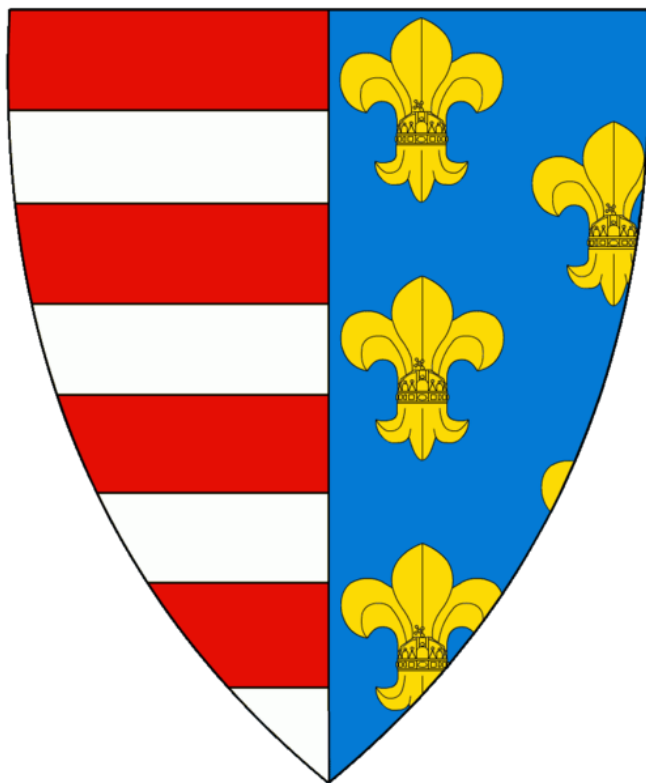

A hármashalom a szakértők szerint eredetileg csupán alátámasztásul szolgált, a magyar heraldika ugyanis nem kedvelte az ún. „lebegő” ábrázolásokat.

A 14. századból még ismert olyan címerábrázolás, amelyen csupán egy domb van, ez a 15. századra alakult hármashalommal.

A korona – amely szintén az uralkodói hatalom jelképe – szintén a 15. században került a kereszt alá.

Anjou királyok címerei (Károly Róbert, I. Lajos)

Az Anjou-házi királyok kiegészítették az anjouk családi címerében szereplő liliummal. Más 15. századi uralkodók szintén beillesztették saját családi címerüket .

Anjou királyok címerei (Károly Róbert, I. Lajos)

Az Anjou-házi királyok
kiegészítették az anjouk
családi címerében szereplő
liliommal.

Más 15. századi uralkodók
szintén beillesztették saját
családi címerüket .

Mátyás király címere

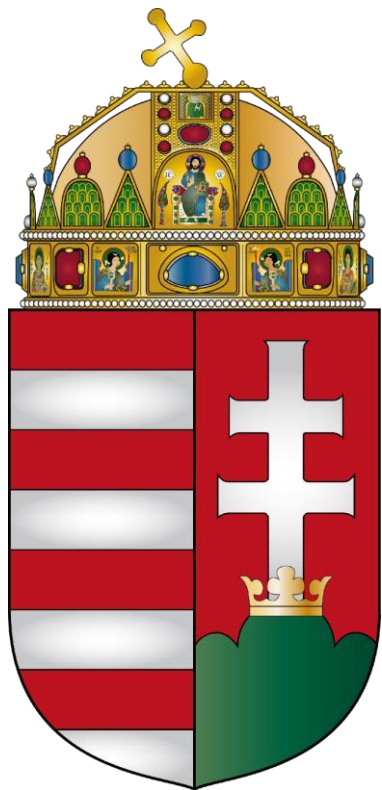
1849. Kossuth-címer

1849-ben a Habsburgok trónfosztását követően lekerült a címer tetejéről és a kettős kereszt alól a korona.

A pajzs formája is megváltozott.

1867. utáni kiscímer

Ez a ma is használatos hivatalos államcímer.

Hasított pajzs, a jobboldali mező vörössel és ezüsttel hétszer vágott, a baloldali mezőben vörös alapon zöld hármashalmon ezüst kettős kereszt, mely aranykoronából nő ki.

Az Osztrák-Magyar Monarchia címere

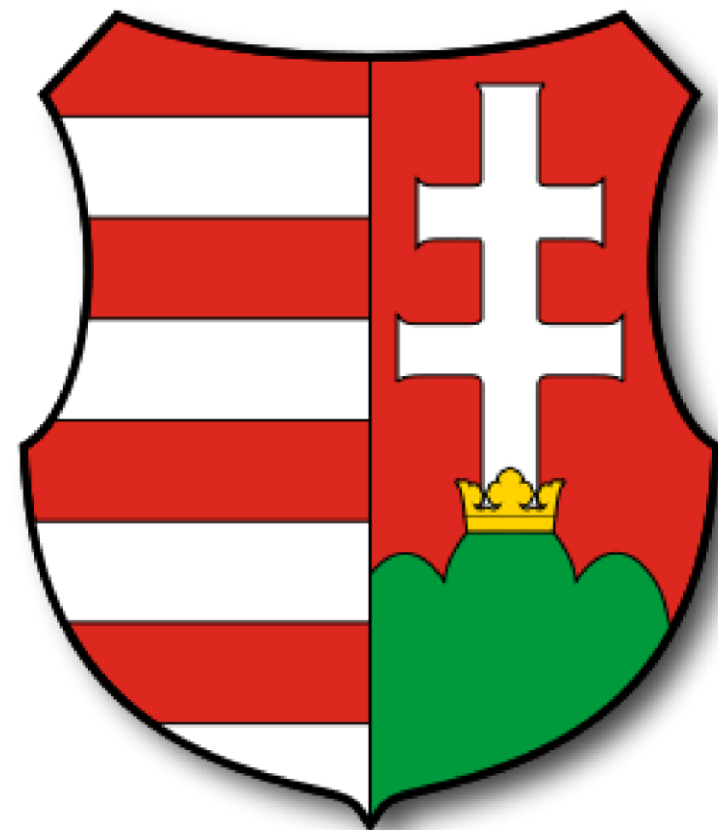

1949-1956. „Rákosi-címer”

- A kalapács a munkásság, a búzakaralász a parasztság jelképe. Vörös csillag a kommunizmus szimbóluma. Az alul lévő nemzeti szalag utal csak a magyar nemzeti jellegre.

1956. Kossuth-címer

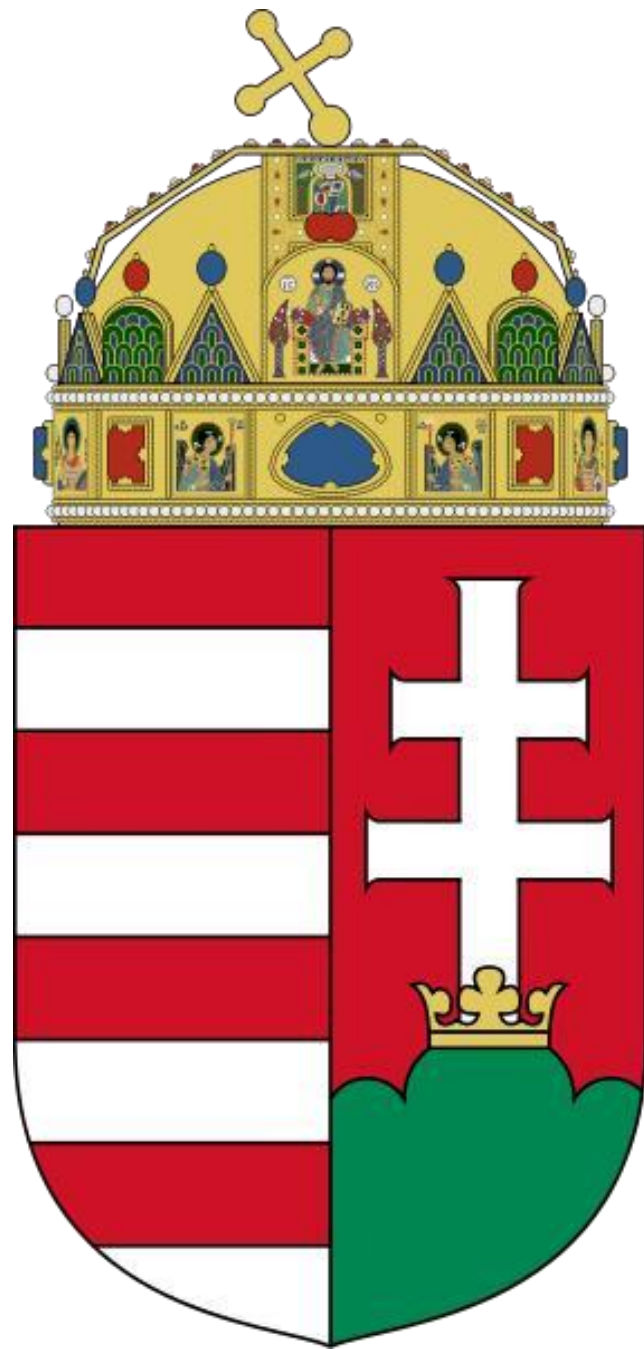
1957-1990. Kádár-címer

- Antiheraldikus
- A kék mező elé egy nemzeti színű, hajlított oldalú, lényegében a Kossuth-címerből származó pajzs került, és a búzacoszorút a bal oldalon nemzeti színű („szocialista hazafiság” jelképe), míg a jobb oldalon vörös színű („proletár internacionalizmus” jelképe) szalag fonta be. A derült eget mintázó kék háttéren napsugarakat árasztó **vörös csillag**, az **elérendő célt, a kommunizmust** jelképezte.

1990-

- A Magyar Köztársaság címere hegyes talpú, hasított pajzs. Első mezeje vörössel és ezüsstel hétszer vágott. Második, vörös mezejében zöld hármasként arany koronás kiemelkedő középső részén ezüst kettős kereszt. A pajzson a magyar Szentkorona nyugszik.

Pecsét

- Ezzel hitelesítették a leveleket, iratokat
- Pecsétnyomóval került a pecsét mintája a forró, folyós viaszba, ami utána megszilárdult
- A királynak és a fontos vezetőknek volt pecsétgyűrűje
- Az egyik legszebb, legismertebb az Aranybulla (II. András, 1222)

Az idő mérése és történelmi korszakok

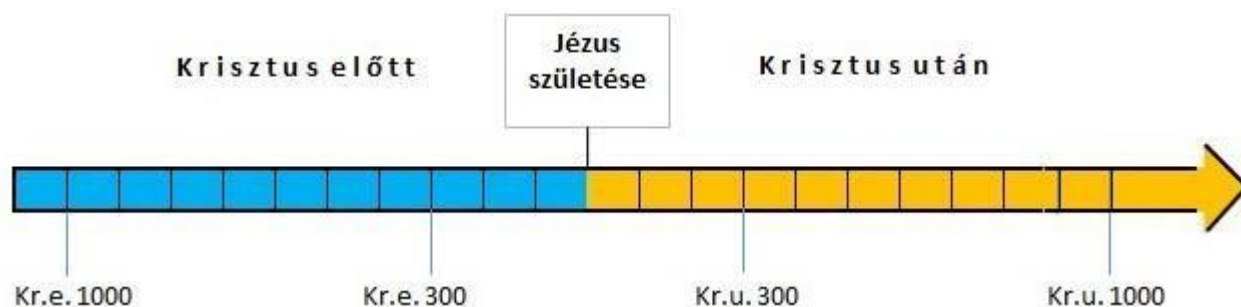
Az emberiség története 5 korszakra tagolódik:

- **Őskor:** az első emberféléktől az írás megjelenéséig
- **Ókor:** az írás megjelenésétől a Nyugat-Római Birodalom felbomlásáig
- **Középkor:** a birodalom felbomlásától Amerika felfedezéséig
- **Újkor:** Amerika felfedezésétől a XX. század kezdetéig
- **Jelenkor:** a XX. század kezdetétől napjainkig

A történelmi korszakok

Őskor	Ókor	Középkor	Újkor	Jelenkor
Kr.e. 6 millió- - 3500	Kr.e. 3500 - Kr.u. 476	476 - 1492	1492-1900	1900 -
Az első emberfélék megjelenésétől az írás megjelenéséig	Az írásbeliség megjelenésétől a Nyugat-Római Birodalom felbomlásáig	A Nyugat-Római felbomlástól Amerika felfedezéséig	A. felfedezésétől a XX. Századig	A mai modern kor

A keresztény időszámítás Jézus születésével veszi kezdetét.

A második leckéhez kapcsolódó videófilmek hivatkozásokkal:

Magyar címerek: <https://www.youtube.com/watch?v=i14ct6VOSDY>

Időmérés, időszámítás: <https://www.youtube.com/watch?v=AfyDzwZ2Fsw>

A történelem korszakai: <https://www.youtube.com/watch?v=5P-0yAjCAOE>

Római számok bemutatása: <https://www.youtube.com/watch?v=5zs3O5XmVUw>

Magyarország címere: https://www.youtube.com/watch?v=-WhhcAAGjHY&list=RDWhhcAAGjHY&start_radio=1